

VIEŠOJI ĮSTAIGA PAKRUOJO LIGONINĖ

PATVIRTINTA
VšĮ Pakruojo ligoninės
Vyriausiojo gydytojo
2012-12-31 įsakymu Nr.V- 181

PACIENTO (JO ATSTOVO) TEISIŲ IR PAREIGŲ ĮGYVENDINIMO TVARKA

I. BENDROSIOS NUOSTATOS

1. Paciento (jo atstovo) teisių ir pareigų aprašas (toliau Aprašas) reglamentuoja paciento (jo atstovo) teisę į kokybišką sveikatos priežiūrą, paciento teisę į sveikatos priežiūros prieinamumą ir priimtinumą, teisę pasirinkti gydytoją, slaugos specialistą, teisę į informaciją, teisę rinktis diagnostikos bei gydymo metodikas, teisę atsisakyti gydytojo, teisę skųstis, teisę į žalos atlyginimą bei paciento pareigų nustatymo ir įgyvendinimo tvarką VšĮ Pakruojo ligoninėje.

2. Pacientų teises ir pareigas reglamentuoja Pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatymas, VšĮ Pakruojo ligoninės Vidaus tvarkos taisyklės bei šis tvarkos aprašas.

3. Šiame Apraše vartojamos sąvokos:

Pacientas - asmuo, kuris naudojasi Ligoninės teikiamomis paslaugomis, nepaisant to, ar jis sveikas, ar ligonis ir gaudamas šias paslaugas turi įstatymų numatytas teises ir pareigas.

Paciento atstovas - atstovas pagal įstatymą arba atstovas pagal pavedimą.

Nepilnametis pacientas – pacientas iki 18 metų, išskyrus asmenis nuo 16 iki 18 metų, kuriuos teismas pripažino visiškai veiksniais..

4. Kitos šio aprašo vartojamos sąvokos atitinka Lietuvos Respublikos pacientų teisių ir žalos sveikatai atlyginimo įstatyme vartojamos sąvokos.

II. TEISĖ Į KOKYBIŠKAS SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PASLAUGAS

5. Kiekvienam pacientui teikiama kokybiška sveikatos priežiūra. Pacientų teisė nevaržomos dėl jų lyties, amžiaus, rasės, pilytės, tautybės, kalbos, kilmės, socialinės padėties, tikėjimo, įsitikinimų, pažiūrų, seksualinės orientacijos, genetinių savybių, neįgalumo ar dėl kitų įstatymais nepagrįstų aplinkybių.

6. Paciento teisę gauti nemokamą sveikatos priežiūrą, kompensuojamą iš valstybės ar savivaldybių biudžeto, nustato Lietuvos Respublikos įstatymai ir teisės aktai. Paciento teisę gauti sveikatos priežiūros paslaugas, kompensuojamas iš privalomojo sveikatos draudimo lėšų, nustato Sveikatos draudimo įstatymas.

7. Kiekvienas pacientas turi teisę į savo garbės ir orumo nežeminančias sąlygas ir ligoninės personalo pagarbų elgesį teikiant paslaugas pacientui bei jam mirus.

8. Kiekviena intervencija į paciento sveikatą, įskaitant tyrimus, atliekami pagal ligoninėje patvirtintus pareiginius nuostatus, kokybės vadybos sistemos procedūras, darbo procedūras.

9. Ligoninėje pacientas gali būti slaugomas ir lankomas artimųjų bei kitų asmenų, laikantis ligoninėje nustatytos tvarkos.

10. Jeigu paciento tolesnis buvimas ligoninėje nėra mediciniškai pagrįstas, prieš išrašant į namus ar siunčiant į kitą įstaigą, pacientui išsamiai paaiškinamas tokio sprendimo pagrįstumas.

11. Pacientams teikiamos moksliskai pagrįstos nuskausminamosios priemonės, kad jie nekenktėtų dėl savo sveikatos sutrikimų.

12. Paciento kūnas ar jo dalys negali būti naudojamos komercinei naudai gauti. Kuri nors paciento kūno dalis gali būti pašalinta tik paciento sveikatos priežiūros tikslais. Kitais tikslais pašalinta kūno dalis gali būti laikoma ir naudojama tik teisės aktų nustatyta tvarka, gavus paciento sutikimą.

III. TEISĖ Į SVEIKATOS PRIEŽIŪROS PRIEINAMUMĄ

13. Ligoninė sudaro sąlygas pacientams teikiamų sveikatos [priežiūros paslaugų prieinamumą pagal Lietuvos Respublikos įstatymus ir kitus teisės aktus.

14. Būtinoji medicinos pagalba pacientams teikiama neatidėliotinai, pagal Sveikatos apsaugos ministerijos nustatytą būtiniosios medicinos pagalbos mastą ir teikimo tvarką.

IV. TEISĖ PASIRINKTI GYDYTOJĄ, SLAUGOS SPECIALIŠTĄ IR SVEIKATOS PRIEŽIŪROS ĮSTAIGĄ

15. Pacientas turi teisę pasirinkti gydantį, operuojantį, konsultuojantį gydytoją ir slaugos specialistą bei kitą medicinos darbuotoją ar sveikatos priežiūros įstaigą. Ši teisė gali būti ribojama Lietuvos Respublikos teisės aktų nustatyta tvarka.

16. Pacientams užsienyje teikiamų sveikatos priežiūros paslaugų kompensavimo sąlygas ir tvarką nustato Lietuvos Respublikos teisės aktai.

V. TEISĖ Į INFORMACIJĄ

17. Pacientas turi teisę gauti informaciją apie ligoninėje teikiamas paslaugas ir galimybes jomis pasinaudoti. Šios informacijos teikimo tvarką reglamentuoja ligoninės direktoriaus įsakymu nustatyta tvarka.

18. Pacientas informuojamas apie jį gydantį gydytoją, ir slaugos specialistą, nurodant jo vardą, pavardę, pareigas ir informuoja apie jo kvalifikaciją.

19. Pacientas supažindinamas su ligoninės Vidaus tvarkos taisyklėmis, nustatytomis paciento teisėmis ir pareigomis.

20. Pacientas turi teisę gauti informaciją apie savo sveikatos būklę, ligos diagnozę, atliktų tyrimų duomenis, gydymo alternatyvas, gydymo metodus, numatomas atlikti operacijas ar kitas medicines manipuliacijas, rizikos laipsnį, galimas komplikacijas bei laukiamus rezultatus, kas gali turėti įtakos paciento apsisprendimui sutikti ar atsisakyti siūlomo gydymo ar tyrimo, taip pat apie pasekmes jų atsisakius. Informacija pacientui turi būti pateikta jam suprantama forma, atsižvelgiant į jo amžių ir sveikatos būklę.

21. Pacientas turi teisę susipažinti su ligos istorija, ambulatorine kortele ar kitais mediciniais dokumentais, išskyrus tuos atvejus, kai iš esmės gali pakenkti paciento sveikatai ar sukelti pavojų jo gyvybei. Tokiais atvejais apie informacijos teikimo ribojimus sprendžia gydantis gydytojas ar gydytojų konsuliumas, apie tai įrašant ligos istorijoje, išskyrus atvejus, kai įstatymai numato kitokią sprendimo priėmimo tvarką.

22. Pacientas turi teisę gauti jo lėšomis padarytas ligos istorijos ar kitų medicinos dokumentų kopijas. Gydantis gydytojas privalo paaiškinti pacientui įrašų jo ligos istorijoje prasmę. Jeigu paciento reikalvimas pagrįsta, gydytojas privalo ištaisyti, užbaigt, panaikinti ir (ar) pakeisti netikslius, neišsamius, dviprasmiškus duomenis arba duomenis,

nesusijusius su diagnoze, gydymu ar slauga. Jeigu gydantis gydytojas nesutinka su tokiu paciento pageidavimu, ar paciento pageidavimas pagrįstas, sprendžia ligoninės vadovas.

23. Pacientas turi teisę sužinoti kito specialisto nuomonę apie savo sveikatos būklę ir siūlomą gydymą bei diagnozę.

24. Su nepilnamečio paciento iki 16 metų medicinos dokumentais turi teisę susipažinti jo atstovai. Jeigu yra nesutarimų tarp nepilnamečio paciento ir jo tėvų ar globėjų, gydantis gydytojas pateikdamas informaciją, turi vadovautis nepilnamečio paciento interesais.

25. Pacientui informacija neteikiama prieš jo valią, tačiau toks paciento pageidavimas turi būti aiškiai išreikštas, patvirtintas jo aršiu ir apietai įrašyta ligos istorijoje.

26. Paciento pageidavimu informacija apie pacientą neteikiama jo pageidavimu išvardytiems asmenims ar jų grupėms, informant ligos istorijoje. Ši teisė gali būti ribojama Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.

27. Pacientui įstatymų numatytais atvejais išduodami reikiami dokumentai dėl jo gydymosi ir tyrimo ligoninėje.

VI. PACIENTO DALYVAVIMAS MOKYMO PROCESĖ IR BIOMEDICININIUOSE TYRIMUOSE

28. Be paciento rašytinio sutikimo negalima jo įtraukti į mokymo procesą ir biomedicininis tyrimus.

29. Paciento įtraukimas į mokymo procesą ir biomedicininis tyrimus ribojamas Lietuvos Respublikos įstatymų numatyta tvarka.

VII. TEISĖ ATSIŠAKYTI GYDYMO

30. Pacientas negali būti gydomas ar jam teikiama kokia nors kita sveikatos priežiūros ar slaugos paslauga prieš jo valią, jeigu Lietuvos Respublikos įstatymų nenustatyta kitaip. Jeigu yra galimybė, pacientui siūlomas kitas gydymas ar kitos sveikatos priežiūros paslaugos.

31. Būtinoji (pirmoji ar skubioji) medicinos pagalba, kai pacientas yra be sąmonės ar dėl kitos priežasties negalima sužinoti jo valios, o paciento gyvybei ar sveikatai gresia pavojus, teikiama ir nesant paciento sutikimo. Tokia pagalba teikiama ir nesant paciento atstovo sutikimo, jei jo negalima gauti laiku arba atstovas atsisako duoti sutikimą, o gydančio gydytojo ar slaugos darbuotojo nuomone, medicinos pagalbos suteikimas atitinka paciento interesus. Apie tai turi būti įrašoma paciento medicinos dokumentuose.

32. Jeigu paciento įstatyminis atstovas atsisako duoti sutikimą gydymui, kuris nėra skubus, o gydančiojo gydytojo nuomone, medicinos pagalbos teikimas atitinka paciento interesus, tokiam gydymui sutikimą turi teisę duoti ligoninės medicinos etikos komisija ar Lietuvos medicinos etikos komitetas. Į šią komisiją kreipiasi gydantis gydytojas ar ligoninės administracija.

33. Paciento, sergančio ir psichikos liga, gydymo ypatumus nustato Lietuvos Respublikos psichikos sveikatos priežiūros įstatymas.

VIII. TEISĖ SKŪSTIS

34. Nepatenkintas sveikatos priežiūra pacientas turi teisę kreiptis į gydančią (budintį) gydytoją, palatos slaugytoją, skyriaus vyr. slaugytoją, skyriaus vedėją, ligoninės

administraciją dėl pažeistų teisių, netinkamų buvimo ligoninėje sąlygų, jo manymu nepakankamo gydymo, konfliktų su ligoninės darbuotojais.

35. Pacientas, manydamas, kad yra pažeistos jo teisės, ligoninei gali pateikti skundą raštu, pateikęs asmens tapatybę patvirtinantį dokumentą (ir atstovavimą, kai kreipiasi per atstovą). Skundą turi teisę pateikti ne vėliau kaip per vienus metus, kai sužino, kad jo teisės pažeistos, bet ne vėliau kaip per trejus metus nuo teisių pažeidimo dienos.

36. Nepatenkintas iš ligoninės gautu atsakymu į skundą, pacientas turi teisę apskusti ligoninės veiklą Sveikatos apsaugos ministerijai, kitoms kontroliuojančioms institucijoms, teismui.

IX. PRIVATAUS GYVENIMO NELIEČIAMUMAS

37. Pacientų privatus gyvenimas yra neliečiamas. Informacija apie pacientų gyvenimo faktus gali būti renkama pacientų sutikimu ir tik tuo atveju, jei tai yra būtina diagnozuoti ligą, gydyti ar slaugyti.

38. Informacija apie paciento buvimą ligoninėje, jo sveikatos būklę, jam taikytas diagnostikos, gydymo bei slaugos priemones įrašomi į Sveikatos ministerijos nustatytas formas ir dokumentus, kurių naudojimo tvarka turi užtikrinti paciento privataus gyvenimo apsaugą.

39. Visa informacija apie paciento buvimą ligoninėje, gydymą, sveikatos būklę, diagnozę, prognozes ir gydymą, asmeninio pobūdžio informacija apie pacientą yra konfidenciali net ir po paciento mirties. Konfidencialios informacijos saugijimo ir teikimo tvarką nustato Lietuvos Respublikos įstatymai ir Sveikatos apsaugos ministerijos teisės aktai. Konfidenciali informacija gali būti suteikta kitiems asmenims tik turint rašytinį paciento sutikimą. Konfidenciali informacija po paciento mirties gali būti suteikta įpėdiniams pagal testamentą ir pagal įstatymą, sutuoktiniui (partneriui), tėvams, vaikams.

40. Sutikimas nėra būtinas, jei informacija teikiama asmenims, tiesiogiai dalyvauja gydant ir slaugant pacientus, atliekantiems pacientų sveikatos ekspertizę, taip pat institucijoms, kurioms Lietuvos Respublikos įstatymai suteikia teisę kontroliuoti sveikatos priežiūros veiklą.

X. PACIENTŲ PAREIGOS

41. Pasirašytinai susipažinti ir laikytis ligoninėje nustatytos vidaus tvarkos reikalavimų ir kitų ligoninės dokumentų nuostatų ir juos vykdyti.

42. Norėdamas ligoninėje gauti asmens sveikatos priežiūros paslaugas, atvykti į ligoninę siuntime ar kitame dokumente nurodytu laikunumatytai operacijai, apžiūrai ar tyrimams. Turėti ir pateikti asmens tapatybę patvirtinančius dokumentus.

43. Teikti gydančiam ir slaugančiam medicinos personalui teisingą ir visą informaciją apie savo sveikatą, persirgintas ligas, atliktas operacijas, vartotus ir vartojamus vaistus, alergines reakcijas, genetinį paveldimumą, sveikatos būklės pasikeitimus gydymo metu, ir kitus pacientui žinomus duomenis, reikalingus tinkamai suteikti sveikatos priežiūros paslaugas.

44. Vykdyti medicinos darbuotojų paskyrimus, nurodymus ir rekomendacijas dėl gydymo, slaugos ir profilaktikos. Apie atsisakymą vartoti kuriuos nors vaistus, atlikti procedūras, tyrimus ir kitą ar apie nukrypimus nuo paskyrimų ar nustatyto režimo, dėl kurių davė sutikimą informuoti gydančią gydytoją.

45. Gavęs informaciją apie jam skiriamas paslaugas, įstatymo numatytais atvejais, savo sutikimą ar atsisakymą dėl skiriamų paslaugų suteikimo, patvirtinti raštu.

46. Rūpintis savo sveikata, sąžiningai naudotis savo teisėmis, jomis nepiktnaudžiauti, bendradarbiauti su ligoninės darbuotojais.

47. Pagarbiai ir deramai elgtis su ligoninės darbuotojais, kitais pacientais bei lankytojais.

48. Tausoti laikinai jam patikėtą ir bendrojo naudojimo ligoninės turtą.

49. Ligoninėje nerūkyti, nevartoti alkoholinių gėrimų, toksinių, narkotinių ir kitų psichiką veikiančių medžiagų. Lakytis asmens higienos reikalavimų.

50. Laiku mokėti už teikiamas mokamas asmens sveikatos priežiūros paslaugas.

51. Pacientas, kuris pažeidžia savo pareigas tuo sukeldamas grėsmę savo ir kitų pacientų sveikatai ir gyvybei, arba trukdo jiems gauti kokybiškas sveikatos priežiūros paslaugas, sveikatos paslaugų teikimas gali būti nutrauktas., išskyrus atvejus, jei tai grėstų pavojus paciento gyvybei.

52. Už savo veiksmais ligoninei ar jos darbuotojams padarytą žalą atsakyti Lietuvos Respublikos įstatymų nustatyta tvarka.
